

Zaterdag 15 oktober: Zuiverheid

Afgelopen zaterdag waren we in klein comité bij elkaar om samen de spirituele kwaliteit 'Zuiverheid' te onderzoeken. De vragen die centraal stonden waren:

- Wat verstaan we onder zuiverheid?
- Hoe bepalen we dat?
- Hoe zuiver is onze blik daarbij?
- Hoe kunnen we zuiverheid beoefenen?

In de Vedische filosofie geldt dat de zuiverheid van een handeling bepaald wordt door de intentie, het motief. We gebruiken daarbij de geveleugelde zinsnede: 'Denk wat je weet, zeg wat je denkt en doe wat je zegt.'

Bij de deelnemers bestond het idee dat er in elk mens iets zuivers is en dat er bovendien werd het verlangen gevoeld om die zuiverheid ook in de wereld te zetten. 'Denk wat je weet, zeg wat je denkt en doe wat je zegt' betekent dat alles wat je doet uit die zuivere kern voortkomt, en dat er bovendien tijdens het manifesteren van die zuivere kern in het kanaal van handeling (weten – denken – spreken – handelen) geen verontreinigingen optreden. Mogelijke verontreinigingen kunnen zijn: overtuigingen, conditioneringen en pijnlichamen. Hoe sterker deze overtuigingen/conditioneringen, of hoe groter het pijnlichaam, hoe groter het risico dat ze zuiverheid verloren gaat.

Onder invloed van deze overtuigingen, conditioneringen en pijnlichamen wordt ook de zuiverheid van de intentie, het motief, aangetast. Daarbij zij aangetekend dat motieven en intentie iets anders zijn dan argumenten. Waar argumenten, al dan niet waar, meestal rationalisaties zijn, ligt de intentie meer op gevoelsniveau en wijst die naar een algemene grondhouding waarmee men in het leven staat.

Overtuigingen, conditioneringen en pijnlichamen zorgen we ook voor dat de instrumenten waarmee we bepalen of uit zuiver is niet goed meer werken. Zelfs al zou bijvoorbeeld onze intuïtie zuiver zijn, wordt wat we zien gekleurd door de manier waarop we kijken. Bovendien hebben we allerlei overtuigingen over zuiverheid, die grotendeels samenhangen met het verlangen naar harmonie voor onszelf. Dat betekent dat we, als we al een oordeel zouden kunnen hebben over zuiverheid, we een voorbehoud moeten maken: Iets of iemand is zuiver, voor zover we kunnen zien. Uiteindelijk onderzoeken we dus niet de fenomenen, maar onze eigen blik.

De vader van de yoga, Patanjali, beschrijft in zijn achtvoudige pad naar verlichting een heldere weg naar zuiverheid. De eerste twee stappen van dat pad zijn de vijf onthoudingen en de vijf geboden.

De vijf onthoudingen zijn: Geen geweld gebruiken, weigeren onwaarheid te spreken, niet stelen, onthouding en het afzweren van begeerten. Dit geldt onze daden, maar vooral ook in onze gedachten en driftleven.

Zuiverheid is het eerste gebod en vloeit automatisch voort uit het naleven van de vijf onthoudingen.

Daarnaast is het noodzakelijk om te zorgen dat het voedsel dat we tot ons nemen, of dat nu fysiek, mentaal of spiritueel is, zo zuiver mogelijk is.

Een speciale plaats op de weg naar zuiverheid is er voor het oordeel. Het vermijden van oordelen wordt vaak gepropageerd in de Vedische filosofie, omdat oordeelloos kijken helder zien betekent. Het vermijden van oordelen betekent echter niet het onderdrukken van oordelen. Oordelen zijn ons schild tegen de realiteit en worden gevormd als gevolg van onze overtuigingen, conditioneringen en pijnlichamen. Dan kunnen we wel proberen om uit alle macht (of met alle geweld) niet te oordelen, maar onder deze harde discipline woekeren de neigingen tot oordelen gewoon door. Daarom is de koninklijke weg is deze om onze oordelen te onderzoeken. Zo vinden we de weg naar onze motieven, onze pijnlichamen en onze overtuigingen, kunnen we die de aandacht geven die ze nodig hebben en verdienen en kunnen ze tot rust komen. Zo kan de weg naar heling, en daarmee naar zuiverheid, succesvol vervolgd worden.